NASUWT Undeb yr Athrawon CYMRU The Teachers' Union

Briff

Yn dilyn ymgyrchu gan NASUWT, mae'r Cynllun Pensiwn Athrawon yn rhoi diwedd ar wahaniaethu yn erbyn partneriaid sy'n lesbiaidd, hoyw neu ddeurywiol

Mae NASUWT yn falch o'i hanes o ymgyrchu dros hawliau pensiwn cyfartal i athrawon lesbiaidd, hoyw, deurywiol, trawsryweddol a rhyngrywiol (LHDTRh). Elfen bwysig o hyn yw ymgyrchu i sicrhau bod partneriaid, sy'n oedolion, i athrawon LHDTRh yn derbyn yr un hawl i bensiynau os bydd eu partner yn marw ag y byddai partneriaid athrawon heterorywiol.

Cyn y flwyddyn 2005, nid oedd cydnabyddiaeth gyfreithiol i bartneriaethau lesbiaidd a hoyw ac nid oedd unrhyw fuddion pensiwn i oedolion oedd yn goroesi mewn partneriaethau lesbiaidd a hoyw. Yn wahanol i athrawon priod heterorywiol, ni allai athrawon LHD basio eu buddion pensiwn i'r partneriaid oedd yn eu goroesi. Mae NASUWT wedi ymgyrchu i ddod â'r anghyfiawnder hwn i ben.

Daeth y Ddeddf Partneriaeth Sifil i rym ym mis Rhagfyr 2005 a chanlyniad hon oedd bod partneriaid athrawon LHD oedd yn goroesi mewn partneriaethau sifil yn derbyn pensiynau oedolion sy'n goroesi am y tro cyntaf. Dim ond partneriaid priod athrawon heterorywiol oedd yn derbyn y pensiynau yma gynt. Yn 2013, pan ddaeth Deddf Priodas (Cyplau o'r Un Rhyw) 2013 i rym, estynnwyd yr hawl hwn i gynnwys athrawon oedd yn briod â rhywun o'r un rhyw.

Fodd bynnag, er bod hwn yn gam mawr ymlaen, roedd y buddion o dan y Cynllun Pensiwn Athrawon i bartneriaid sifil a chyplau priod o'r un rhyw yn anghyfartal o'u cymharu â'r buddion i weddwon partneriaid priod heterorywiol. Roedd pensiynau i weddwon priodasau heterorywiol wedi'u seilio ar gyfnodau o wasanaeth pensiynadwy yn ymestyn yn ôl i 1972 ac roedd pensiynau i bartneriaid sifil a chyplau priod o'r un rhyw wedi'u seilio ar gyfnodau o wasanaeth pensiynadwy yn mynd yn ôl i 1988 yn unig.

Mae NASUWT wedi ymgyrchu yn erbyn y gwahaniaethu yma, trwy weithgareddau megis:

- lobïo Aelodau Seneddol a gweinidogion y Llywodraeth;
- ymgysylltu â Chyngres yr Undebau Llafur a sicrhau bod y Gyngres yn mabwysiadu amcanion ymgyrchu a lobïo NASUWT.

Yn y pen draw, llwyddodd NASUWT i sicrhau cydraddoldeb i athrawon LHD a'u partneriaid.

Ym mis Ebrill 2018, yn dilyn blynyddoedd o anghyfiawnder, cyhoeddodd Adran Addysg Llywodraeth y DU y byddai pensiynau athrawon i oedolion sy'n goroesi ar gyfer pob gŵr/gwraig a phartner sifil o'r un rhyw wedi'u seilio ar yr un pensiwn cronnus â phensiynau oedolion sy'n goroesi i weddwon priodasau heterorywiol, yn mynd yn ôl i 1972.

Mae NASUWT wedi arwain yr holl undebau eraill i ymgyrchu dros hawliau pensiwn cyfartal, ac mae wedi chwarae rhan hanfodol ym mholisïau a chamau gweithredu Cyngres yr Undebau Llafur ar y mater yma.

Os bydd unrhyw aelodau o NASUWT, neu bartneriaid sy'n goroesi sy'n aelodau o NASUWT, yn derbyn pensiynau athrawon i oedolion sy'n goroesi i bartneriaid sifil neu bartneriaid priod o'r un rhyw, sydd wedi'i gyfyngu ar hyn o bryd i fuddion ar sail cyfnodau o wasanaeth pensiynadwy ers 1988, dylent gysylltu'n uniongyrchol â Phensiynau Athrawon / Teachers' Pensions er mwyn sicrhau y telir unrhyw fuddion cronnus ychwanegol.

Gallwch gysylltu â Teachers' Pensions drwy'r porth ar-lein 'My Pension Online' ar www.teacherspensions.co.uk.

Os bydd aelodau NASUWT yn fuddiolwyr pensiynau oedolion sy'n goroesi, neu'n bartneriaid iddynt sydd wedi'u goroesi, ac yn cael unrhyw drafferth cysylltu â Teachers' Pensions, dylent gysylltu â NASUWT ar advice@mail.nasuwt.org.uk i ofyn am gymorth.

NASUWT Undeb yr Athrawon CYMRU The Teachers' Union

siaradwch â ni

Ffôn: 029 2054 6080
rc-wales-cyrmu@mail.nasuwt.org.uk
www.nasuwt.org.uk

19/01055